

Prosička

Popis:

Přírodní památka Prosička nedaleko obce Jimramov při východním okraji CHKO Žďárské vrchy slouží k ochraně skalnatého hřbetu s rozsáhlým kamenným mořem a suťovými svahy, které se nacházejí na vrcholu a jihozápadních svazích stejnojmenného vrchu, v nadmořské výšce 670 až 740 m. Celek je dokladem mrazového zvětrávání rulových hornin v chladných obdobích pleistocénu. Skály jsou turisticky zpřístupněny, horolezecky nejsou využívány.

Podrobný popis:

Tyto skalní útvary na okrajovém hřbetu Pohledeckoskalské vrchoviny nad zahloubeným údolím říčky Fryšávky byly vypreparovány na pruhu migmatitických a biotitických rul svrateckého krystalinika procesy mrazového zvětrávání ve starších čtvrtohorách. Tvoří je dva mohutné skalní bloky s délkou 55 m a výškou až 17 m, na něž navazuje řada nižších rozvětralých výchozů, zbytků skalní hradby vzniklé ústupem mrazových srubů. Skály jsou charakteristické strukturně podmíněnou deskovitou odlučností balvanů s projevy exofilace. Pod skalami se nachází odlámané suťové haldy a kamenné moře o rozměrech 100 × 100 m, vzniklé spojením tří balvanových proudů. Dále po svazích jsou rozsáhlé kongeliflukční balvanové pokryvy, na nichž jsou vytvořeny jen mělké ochrnické půdy přecházející v kambizemní podzoly.

Původní smíšené porosty smrkových bučin byly nahrazeny hospodářskými kulturními porosty s převahou smrku ztepilého (*Picea abies*), s malou příměsí borovice lesní (*Pinus sylvestris*), v území nepůvodního modřínu opadavého (*Larix decidua*), ojedinělým bukem lesním (*Fagus sylvatica*) a jedlí bělokorou (*Abies alba*). V exponované vrcholové poloze je porost poškozován nepříznivými klimatickými vlivy a imisním znečištěním ovzduší. Po sanaci námrazové kalamity je navržena obnova s postupným odstraněním modřínu a předsunutými podsadbami buku a jedle k výhledovému vytvoření různověkého smíšeného lesa přirozené druhové skladby. Na skalách rostou zakrslé exempláře pionýrských dřevin, zejména břízy bělokoré (*Betula pendula*) a jeřábu ptačího (*Sorbus aucuparia*). Chudý oligotrofní podrost tvoří zejména borůvka černá (*Vaccinium myrtillus*), štavěl kyselý (*Oxalis acetosella*), metlička křivolaká (*Avenella flexuosa*), kaprad' osténkatá (*Dryopteris carthusiana*) a k. rozložená (*D. dilatata*). Skály a suť jsou porostlé pokryvnou vegetací lišejníků (*Parmelia saxatilis*, *Lecanora badia*, *Gyrophora glabra* aj.) a mechorostů (*Andreaea rupestris*, *Paraleucobryum longifolium*, *Cynodontium polycarpum*, *Polytrichum piliferum* aj.).

Lokalita je známá výskytem řady druhů ptáků, uváděni jsou datel černý (*Dryocopus martius*), pušтік obecný (*Strix aluco*), jestřáb lesní (*Accipiter gentilis*), ořešník kropenatý (*Nucifraga caryocatactes*). U krkavce velkého (*Corvus corax*) se jednalo o první doložené hnízdiště v CHKO. Ze savců zde žijí rejsek obecný (*Sorex araneus*), veverka obecná (*Sciurus vulgaris*), kuna lesní (*Martes martes*), jezevec lesní (*Meles meles*) a řada dalších.

Region: Novoměstsko a Žďársko

Město: Borovnice

URL: http://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/zchru/index.php?frame&SHOW_ONE=1&ID=1144

Zpřístupnění: volně přístupné

Bezbariérový přístup: ne

GPS: 49°38'37.967"N, 16°11'46.782"E

Mapa: <http://maps.google.com/maps?q=49.6438797,16.1963283&z=12>

Obrázky:

